

הלבות יומם הבפנויים בימן תריה

אין אומרים בלאם ורופא אחד אומר צrisk ושניהם אומרים אין צrisk. אין מאכליין אותו: ד' אם שניים אומרים צrisk, אפילו מאה אומרים אין צrisk, ואפילו החולה אמר עמיהם שאין צrisk, מאכליין אותו (יא) מאחר ששניהם אומרים צrisk: הנה והוא סען^(*) אם בחולה ורופא אחד עמו אומרים צrisk, (יב) אף-על-פי שמה רופאים אומרים אין צrisk מאכליין אותו, ולא שישין דוחולה אומר צrisk ממש הדליקן לרופא זה שאומר צrisk (כ"י בשם כהירא): ה' אם החולה אומר אני צrisk (ו) ורופא (ז) מספקן, (יד) מאכליין אותו; אבל אם הרופא אומר אין צrisk ובחולה אומר (ו) אני יודע, (טו) אין מאכליין אותו: ו' אם הרופא אומר שאין פבד את החול, הרי הוא קارد דעלמא ואין דבריו מעילין ולא מוציאין: הנה מיה, אם נחלש פרבה עד שנראה לרוב בני-אדם שאצלו שהאי מסכן אם לא יאלל, (טז) מאכליין אותו (טו) האמור: ז' [*] **כפשמאכליין** את העברות או את החולה (יז) מאכליין אוקם מעט כדי שלא יצטרך לשער. הלך מאכליין אותו (יח) ישבני שלishi ביצה בינוונית. (יט) וישחו (כ) כדי לאכילת ארבע ביצים. ומשגעה (כא) יבקרו בחולה עצמו בימה היה קרי שפלקנו לעד אסף ונראה **כמלא גגמו**: ח' יישקו מהות מאותו שעור, ויישחו בין שתיה לשתייה (כב) כדי אכילת ארבע ביצים. ולפחות ישחו בין שתיה לשתייה (כב) כדי שעור שתיה רביצה. **ו' גם אברוחו** שאן בשערם הדלקן מספיקים לו (כד) או שחולה אומר בן או שנטפהון בדרכ, מאכליין ומתקים אותו (כ) כל-צרכו

פָּאָר הַיְטָב

משה ברורה

(ז) הוא מפָלָג בְּחִכָּה יוֹמֶר מַאֲכָלִים, חֻשְׁשֵׁין לְקַבְּרוֹ לְהַאֲכִילוֹ אֶחָד שָׁהַם וּבְפִיטִים נְגֹרָה, (ט) אֶכְלָל אֶם הַמְּפָלָג אָנוֹמֶר אַיִלָּה זָרִיךְ וְשָׁנִים שָׁשָׁאיָן מַפְלָלִים אָנוֹמְרִים צְרִיחָה, הַלְּבָנִין אַחֲרָ רְבָ מַנְןָ וּמַאֲכִילִים אַחֲרָוֹ: ד' (יא) אַמְּחָר שְׁשִׁים וּכְךָ. רְצָחָה לְזָמָר, וּמַרְכָּבָה קְשִׁיבָה, וְלֹא אָזְלָעַנְןִ פָּתָר רְבָ דְּרוּתָה בְּסִפְתָּן בְּשִׁוְתָה²⁶: (יב) אָפָעַל-עַל שְׁמָאָה רַוְפָּאִים וּכְךָ. אָפְלוֹ (ט) הַס בְּקִיאִים וּמַפְלָלִים יוֹתָר פְּטִיָּה מְרֻזָּה מְרוֹפָּאָה וְהָ, כְּשָׁם רְחֹחַלָּה פְּטִיעָה וְלֹבֶן יְדָעַ מְנֻתָּן נְשָׁהָר:

(ז) וְהַרְפָּאָה מְסֻפָּק. פָּרוֹשׁ, שְׁמַכְירָה חַחְלִי אֶצְאָל שְׁמַסְפָּק אֶסְפָּטָבָן, דָּאַי לָאוּ קְבִּירָה צְאָגָשׁ דָּעַלְמָא: (ז) מַאֲכִילָן אַחֲרָ דְּדוֹבָרִי תְּהֻולָּה אֵין מַעֲלִין רְקָבָשָׁאָמָר צְרִיחָה אָנוֹ וּכְךָ, וּמַפְלָלָה אַזְוָּגָן מְחַמֵּת דָּרְבִּי הַלְּוָא שְׁמַמְבָּבָה דְּתַבְּרָה הַזָּהָר בְּפִ

שער תשובה

[**] קשעפאלכין ס"י פלאגי ששליש ביצה כב', ורבכ' גנוגע'כיפה בהזחיה סלק
ויזוח סלון ול תינון לא שטחים אך רבכ' קפכל פגנון הצעירון ווילק קפאנ
ודבכים על פרולוי קראטהטום, נקאיין זיל השפרר לו פונס שדקיין קראטהטום קיט
בקבאים וקופב' לע' הובכת מגעל שלא יזיך עוד לתר' דברי סקרכטום זינקלק
עליכם. סלאיא שקעה לקבוץ דבירם, ודקמלות שעם חלקיים פון ישאות לסרערץ,
שנותגין לאנץ מפקל ואוקרים לו זי' כה ואם אבל קרשות בינו. וק' בירלה
פאוור חלכה

שער הארץ

(ז') מאר' ק'חס תרקבין ווְהַבָּא בְּאֶתְרוֹנִים: (ט') שֶׁמֶשׁ בְּתוֹרַת הַכְּמַבֵּן, וְהַעֲלֵי בְּמִתְּאִירַת הַקְּשָׁלָה: (ט') פְּשָׁה-אֶפְרַת: (ט') וְמִבְּנִין: (ט') פְּשָׁכְעַת תְּרֵבֵן
שהוגה בְּבִתְיּוֹף. וכן מִשְׁמָעַ מִכְּבָדָן בְּתַבְ�חָרָם. וְעַזְנִין בְּמִתְּהָרָם שְׁחַלְלָה. דָּאמֶן שְׁנִין אֶקְרָם אַיִן אַרְךָ אַיִן קְפָלָה שְׁלָא אַקְרָד מִזְאָה פְּדִי שְׁנִין.
ונגידר עוד שם הראה הדבר בבבבון מסכים נורש נורש וואין שאורורה אינו צורע. אוין דבריהם כלום. עני שם:

ח שם בפרא
*) (א) דצליל כינן
ב מחד קלעכה רופא
כ בהרבה ארכניש שפער
ד יונת יונת רוח רוח פועל
ה בתי חירות
ט קומפלקס ביטש וצ'
ו יונתון ונטבו דלאויש
ז גראן וטברן פנדז
י פטן קלטס הנקבז
כ בונן גאנטס
ל ל הלאויש שם פלא
דזרותין יי' מא קריין
ס שם נ שטס זיך
ק קומפונת הוליס שטס
ו הויסו

הַלְכֹת יוֹם חֲבֻפּוֹרִים סֵימָן תְּרִיה

ביורוט ומוספים המשך

לשיעורים, כיוון שהוא בתוך שלשה ימים לילוותה, וראה מה שכתבנו במשניב' (שם).
42 ולחלה, כתוב בשעה"צ לעיל (שם) שנראה להורות דעתה הגרא"ב פרנקל, כי אף אם אומרת איני ערכיה, הסתפק האיר אם ערכיה לא יכול לשיעורים, וראה מה שכתבנו במשניב' (שם).

[ביה"ל ד"ה מלא לוגוין]

כללא לוגוין⁴³ וכו', פעריקון בן זרכא⁴⁴.

43 ומה שנראה מלוא לוגמיך אף שאינו מלוא אלא אחת מן הלחחים, כתוב במשניב' לעיל (ס"י תריב ס"ק כה) שכשאחת מן הלחחים מלאה ובלוטה, נראה כיילו שתי הלחחים מלאות משקה וכותב השיעורי תורה (ס"י ג' הע' לו) שקשה להבין את הצד הנציגותי בותה, שהרוי אם מלוא רך צד אחד הרי הדבר الآخر אינו מתמלא, וכן נראה כיילו שתי הלחחים מלאות משקה. [ויתבן שוכנותו כפי שפרשו רבית אליקים (זומא פ' א ד"ה ו/orא) והמאירי (זומא שם ד"ה והשותה) שהעמד מן הצד וזהה רק את הצד המלא, סבור מותךvr קר שני הצדדים מלאים].

44 שם כתוב, שיקט לחומים בשיעור זה של מלוא לוגמיו מתישבת דעתו של אדם זהן ממנו העיני. וגם קם לחומים בשושונה מכילה שבה השיעור שהוא לכל אדם, לעניין שתיה דעתו של אדם מתישבת רק במלואו לוגמו של עכניו.

[משניב' ס"ק כג]

ג' ע"ז שעור שתית רבייעיטה⁴⁵ וכו', לעיין שם במשנה ברוזה⁴⁶.
45 ושיעור שתית רבייעיטה, כתוב בשעה"צ לעיל (ס"י ר"י ס"ק יא) שימושים בדור שתית בני אדם, שכן דורך לשותו רבייעיטה בתה אחת כי אם בשתי פעמים [עו"ז היא מידת דורך ארץ, כמוביא בשוע"ע לעיל (ס"י קע ס"ח)], ואם הפסיק יותר משיעור זה, אין השתויות מצערפות. והושוב שיעור הרבייעיטה לפי מידות זמנינה ראה מה שכתבנו לעיל (ס"י תפ"ר ס"ק א).

46 שם כתוב (ס"ק לא), שמולו השוע"ע משמע שרתו שעיקר בדעת האומרים שהשהייה דיא כדי שתית רבייעיטה, אך הפריח והגרא"א בתבו שהעיקר בדעת האומרים שהשהייה הדיא כדי אכילת פרת.

[ביה"ל ד"ה אומן]

צפחות משעור זה הוא אבל פשעור ציב בז'ות⁴⁷ וכו', אבל אכילה זאכילה⁴⁸.
47 ובטעם הדבר כתוב במשניב' לעיל (ס"י תריז ס"ק ז), שלא אומרים בין שהות מקצת דיים באכילה הותר כל, ולמן מי שהות לו לא יכול מוחמת שהרייה מאכל ונוטנן, אחר שנתיישבה דעתו אסור לו לאכול בשער היום.

ודעת הגרא"ז אויערבך (שב"ב פל"ב הע' ב) שהולה שיש בו סכמה עורך לאוכל, אף אם יכול זהה לאכול פהות מכשעור בכדי אכילת פרת ואכל שעור שלם, אינו חייב חטא, פיק שעשה כן לצורך פיקוח נפש, ובפרט לדעת הקורת ספר (פייד מוחל מכךות אסוריות הט"ז) שהחוב לאכול הקל הקל תחילת איתך אלא מדרבן ונראה מה שתמה עליו בשווי מותת שלמה חייא ס"י ז, וכונת הבידיל בשם הבנין צין היא רק כשהיה רדי לו בכמאות של פהות מכשועה, ולא במרקחה שהיה צריך שיעור שלם אלא שהיה יכול לשחות בניתים בכדי אכילה פרת. וראה שותה שואל ומושיב (מהדריך חייא ס"י מב) שן בדין הקל הקל תחילת, אם הוא רק בתחלת ישאכל את האיסור הקל, אבל בדיעבד אינו עבר גם אם יוכל את האיסור החביר, או שעובר איסור גם בדיעבד, ובשותה שבת הלו (חיה ס"י המשך במילויים נמוד 57

הוסיף ולענן ברכת המזון), שלאחר שראה את דברי המורה השהשידור הוא בערך 3 דקות, מסתבר כמותה. והחוויא (ארוח קונטרש השיעורים ס"י לט ס"ק יז) דחיה גם הוא את חוכחת החתם סופר לשיעורו. אך הוסיף, שהיהיה בשיעור של 9 דקות,DOI ואי מספיקה, כיוון שבר יצאה ההוראה מפי הגאון החתום סופה, ובן הרבה בשיעורן של תורה (שיעור יהליכות שלמה יום המיפורים פ"ה אהרות הלבה הע' 26) שכחיחלה יש להחמיר שהשיעור הוא 9 דקות, אך במידת הצורך יש להקל עד 6 או 5 דקות. והערך השלוחן (ס"י רב ס"ח) כתוב שהשיעור הוא 6 או 7 דקות ולענין ברכיה אחורייה (ס"י ר' תריה ס"ק מנ וט' ר' ס"ק ח) כתוב שהשיעור לעניין החטים (ס"י יומון 9 דקות, ואם אינו יכול, ימתין 7 דקות, וראה עוד שיטות בשיעורי תורה (עמ' רג) ובමירות ושיעורי תורה (עמ' שם). ושיעור זה של אכילת פרת ממשמע בכך שدوا שיעור קבעו של 9 דקות [או פחות לדעת החולקים], עבור כל סוג המאכלים, ובבב השיעור אכילת פרת הוא לפחות שיעור זמן קבוע של ארבע ביצים פה חיטים הנאכלת בהסיבה עם לפותן, כאמור, בגין עירובין ד, א) לעניין שעור זמן טומאה כשנובנס בטיב המונע, אמנם, לעניין הרחקה מוצאת קטן, כתוב במשניב' לעיל (ס"י פא ס"ק ס"ג) שכדי אכילת פרת משעריטים לפי אותו זמן מאכל, ובן דעתה המנתה הינך (מעזה שג' אות ה) שעריך לשער בכל זמן מאכל בפני עצמה, ובמאכלים קשים יותר שנמשך זמן אכילתם יותר, שיעור אכילת פרת יהיה ארוך משיעור אכילת פרת במאכלים רכים שנאכלים ביום קער יותר (ויחסוף, שכן בתב המג' א ס"י פא ס"ק ב), ושהמג' (אייא שם) הסתפק בזה והוירב בצע"ג, וכן כתוב בששי' תורה חסר (אויח' ס"י למ) ובקצת המתה (ס"ק ח וס"י תריב ס"ק ד).

האם יש לחלק בשיעור הזמן של כדי אכילת פרת בין סוג המשקין בגין בין קפה חם לקר, המנחה חיטיך (שם) כתוב לפי דבריו, שוגם בשתייה משקה חם כגון קפה, יש לשער כמי הזמן שליחות, כי מהמות חומו שווה יותר זמן בשתייתו, וצריך שקידזה רבה ביום כיפור לשער זמן אכילת פרת בכל מאכל בפני עצמה, ובכתב התורה חסר (שם) שacute שיש לשער בין שני סוגים מאכלים השונים בעוצם מהותם וזה מהו [כגון שעודר רך ואחר קשחת], בין דבר שرك מוחמת חומו שווה יותר זמן בשתייתו, מ"מ יש להחמיר בחיווב ברת ביום כיפור משקה חם כפי זמן השהייה בו, ודעת הגרא"ז אלשיב (הלי' חג בחג פכ"ב הע' 25) שלא נהגים להחמיר בזה ולחלק בין משקה חם לקר, וכן משמעות דברי המשניב' בגין ששתם ולא חילך בין אכילה לשתייה.

48 ובטעם הדבר כתוב לתל לעיל (ס"י תריב ס"ק ח). שיקט לחומם שכן רעדתו מתריאש בטן. והחוויא (ארוח קונטרש השיעורים פל"ט הע' פז) שכמו כן יכול גם לאככל ולשתות בכת אחות, ואינם מטרפים. אך הסתפק (שם) לעניין מקצת המשקה שנבעל בתקח האוכל שבח, האם נחשב שבא להכשיר את האוכל ומטרף לאוכל, ובמו ציד שעל הירק שמבואר בשיע"ע לעיל (ס"י תריב ס"ב) שהאייר הסתפק בדיין זה שיתק שאיתנה עריכה לאוכל.

[ביה"ל ד"ה כשמאלכין]

ובן ללזרת⁴⁹ וכו', ובקרא"ז פתקיר בז'ות⁵⁰.

49 וכן כתוב במשניב' לעיל (ס"י תריז ס"ק י). ובשעה"צ שם (ס"ק יב) בתב שהאייר הסתפק בדיין זה שיתק שאיתנה עריכה לאוכל

הילואים הלוות יומם הבפורים סימן תריז תריה המשן מעמוד קדום

בכיוון כי פור נס בשעת המגפה, כי כבר הוכיח מכמה פעמים שהעתנו בדור
 ביפור בשעת המגפה רבתות אנשים ולאairaע לאחן דבר.
 והשדי חמד (מערכת יוט והכיפורים סי' ג' אות ז) הביא שחרותת תורה
 בגין סי'א) כתוב בשם מהריש מבצעו שהכריז בשעת המגיפה של ארכט
 שמוגיש חולשה רבתה, ישחה ואכל בפי הארץ, ומשמע שהורה כן גם
 בירום ביפור, ولكن המכקל בהו יש לו עמוד גדול לטסוך לעילו. האלף
 התמן (אכט) ובשדי אנות משה (אוית ח'ג סי' צ) ביבר שב הנרי
 סלטער התור לבל בניה העיר לאוכל בשעת המגיפה אף הבראים, כי
 געללים לחדרק יונת באשר שורותם בעזוב וזהארשי אווערבך (הילכות
 שלמה יוט הkopifordim פיה ארחות הלכה הע' 56) אמרו בשם הגראי
 לאפאיין שתנורים עצמו לא אכל באנורו יוט ביפור כל', וראיה ספר
 מקור ברוך ולבעל התורה תמיונה חיב' פ'יא) שהקוריט עצמו עליה
 ללבינה וקייש ואכל, וכן כתוב בטע של הנרי סלטער הובא בספר תנעות
 המושב ג'ט' וראיה שב דג' עז.

טמטעם וה שותפיו אכילה לבריא בשתע המגיפה מוחש שידייך לפיק אפללו חולה שאן בו סכנה שערך לבולע כדור ואני יכול לבולע לא ממן, כתוב בשווית אגדות משה (שם) שאם עלול לבוא למלחה אחרית שיש בה סכנה, ימל לשותות מים כדי לבולע, בון שנחשב לחולח שיש בו סכנת, ועת הארכיף שיינברג (תורת היולדת פג'יב הע' כז) שאך אב לא יוחמור מעבד אם לא יטול את התורפה, מותר לו לשותות מים פהו מכם שעור לעורך התורפה. מפני שהצ שעור מה אינו אסור מן התורה, כי אין זו 'אחסבה', שחרר כונתו לפראואה ולא לשתייה, וגם לא שירך בהו 'חווי לאיזטרופי', כי אין דעתו לעזרתו כלל, וראה עד בענין נטילת תרומות ושתיית מים לעזרתו התבונעה לחולח שאן כי סכנת, מה שהבאנו לעיל ('שי חרב ס' טז').

[משטרת ס'ק II]

(22) ובנעם הדבר בתבר רשי (יומא פ, ב דה' ודשומואל) שמצוין בהם למדמו חכמים שעשה האדם את המצוות באופן שיחיה בהם בודאי. לא שיבוא בעשיותן כדי ספק מיתה, ורואה להלן (סיק יא). (23) וכרבב בשעניהם (סיק ט) שהוא על פי הדרmia לעיל (שי' שבת סימ') הרדאה לעיל (סיק א) שהביא שדעת הרומי שש אמרים שנרכבי שאית בקי, אין נזק כלל (אפרילו אם אך מי ש מבחיש את דבריהם).

שאוב אינך בקיימות. ירים נאמנים להבהיר אפייל שhort להלן.

טשנ"ב ס"ה ח

עין פְּמָגִן-אַרְבָּהָס וְבָלִילָה רֶבֶת⁽²⁵⁾).
ובבדיח לעל (*ס"י שבח סי' ד"ה ואב*) הביא רק את דעת המג'א
תדא"ג

כשם שומרה להלונג בטספיה לזרב מיצה ו' ימים לפחות השבת אך על פי שוש החש שיעוטך לחול שבת, וכן בתוכו השדי חמד (מערכת יומם בכרור סי' א' אות ז) אוראה גם משנ'ב ליל (ס' צ ס'ק כה). מאיידר, באחד משה (ס' ט) הובא בשדי חמד שב' צידן שלא תעה בצעות גדרלה שאעט אלא מדרבען, כדי שווול לחותנות בזים ביפור שרוא מDAOויה, וכן דעת הגאנז'ן אויעידרב (חלובית שלמה יהוד היכופרים פא' סי' ב') וכן דעת הנז'ן קראליין (חוט שי' יומן כיפור עמי' קיטין), וועמאר, שחילעה שבעצם הוא שההעוני בזום דיליה עללה להחולישו, עד שיש חש סכנה אם יתענה בעי' כיפור, הרי כבר עבשו ייש לו דין חוליה להקל לעלי' שלא יתענה בעז גולדיה.

ואדם שוחלה במחלה נפש והוורא, ואומרים הרופאים שאם יתענה ביום כיפור יחוור לשוטות, כתוב בשורת אמרות משה (אהלוי ח' סי' ס'ה) שלא יתענה, מון שיש חש פיקוח נפש מעד מוחלט הדגש שמנת את עצמו או אחרים, וכן כתוב הדעת תורה (ס' א') בשם הבית ווסט שמוי' שנבנשה בו רוח רעה נחשב כחולה שיש בו סכנתו וכן כתוב המשנ'ב לעיל (סי' תקד ס'ק ז) לנען העונת שעונה באב).

(19) ובגדיר דבריו בזה, דעת הנרי'ש אלישוב (תורת היולדת פ' ג' הע' א') והగאנז'ן קראליין (חוט שני שבת חיד עמי' רב) שכובנותו היא שלbatchילה עדיך להתייעץ עם רופא שומר מצוות, אבל אם אין שם רופא אחר שומר מצוות, חייבים לשmeno על, כי דעתו מוחשבה את הדבר כספק פיקוח נשש. להשדי חמד (מערכת יומם ביפור סי' ג' אות ה') כתוב שרובם מהרופאים שבעצם אינם מחייבים מעד אפרקורה, מים אינם מעוניינים שיבשלו אחרות על זם ומואמרת את האמתה במצב החוליה, ולכן יש להקל לטמוך עליהם ממשום 'ספק פיקוח נפש', וכן כתוב האלף המגן (ס' ק' ו').

ולסמור על רופא שאינו צם בזום כופר, שאומר שחלה ויכול לлечם. דעת הגראן קרליץ (שם) שאם בו לכתתולה אין לטמוך עלייה, כי לפעמים מרוחמים על חלה ושראותים שרוועה לעצם ומתריבים לו לעצם גם בשחזרות מהוות סבנה עבורי זוקן כתוב החששב' (בעל' הח טו) שרופאים אבלו עלולים להחמיר יותר על המידרת, כי אין יתודעים שלפי ההלכה במקומות סבנה או פוביל החשש סבנה, אסור להחמיר, אך אם אין שם רופא ויא שמיין, אפשר לטעמו עלין.

(20) שכך יש מפנה כחוב ליעיל (טי' תקש ס'יך ב') לענן מגפת הדביה,
שהנסין מראה שמי שאינו אוכל ושותה, קולט את שינוי האירח
ושלום.

(21) שם בתה, שבמוקם שהמנגינה אימד חזקה כל בך, יאליל וויטהה בתעשה
באב לשערות. כי או לא ענקרה החענית למורי והחמנא לבא בעי. ואם
רווחה להתענות, לא יציא מפהה הביתה במשך כל הצעות. ואם יציא מותביה,
יכסה את פז חומו בחיטול קאמפ'יר ובמט עשב מיאס'ין.

(22) ברכ' רבך שאח דוד הדרטאות ברכ' דוד הדרטאות אן גראונטואן

(22) שם גם בפראג, שאמ' בפראג, לא יתגונת, אלא ישותה לשערורים. גם מ' לא יהונת מן השיטה הוכחית גורמת, אלא ק' החנת מעין [כגון זה] או ק' מה לא סוכר ובלבול, ואם אפשר, שתהה על לא כדרך איכילו. מאוחר, דעת הרואשית בכו"ם של לזררי אצל אלל ההרתו מולא. ח"א ב' ב' שורה על הרואשית להרבעות

הכללות יום הփגורות סיון תריה
המשך מס' 169

(48) ולמונעה הורה הגרייש אלילישב (להלן) הג בחוג ימיות נוראים עמי' תיז' שרשרא לאזרה ולבגאו על עצם הגרם סולאלאייש וגהונאהם בגד' הבאתי

קל' את א') כתוב שככל חולה מטוכן עובר גם בדיעבד, חוץ ממי שאחזה בלהטש שאנו הוגה מכך שהשעתה בקהל.

מילואים הלוות יומם הבפורים סימן תריה המשן מעמוד קודם

58

הוקם לבך, וכן לוייפר כשהותך לו לשחות, אסור לו לאכול אם אין ששתהו ווגם ללחוחו או לסרור או לנשול את הסנבל.

שאיבילה בדרכו היא בככל צרכיו של החולה, ולא עירך לטעמכם בהה. וכן לגביה אכילת השתייה או שאר העניינים, כתוב האלף חממן (ס'ק א') בששאטור הרופא שהחולה יגש לאכול, אסור לו לשותה אך אין

הלבנות יומם היבטים סימן תריה תרייט המשך מעמוד פא

ובכשורת הר עברי (ח'יא סי' קנה), וכן במקרא קדוש נימן טראיטים סי' לא במתב שאף שלהחיליה טוב לijken בפרוש, מודיעען ויצו אך אם לא ביזון לעצאת ייד קידוש, כי האמירה עצמה מוכיחה שרוצה לקדש את ההיותם. [לדרעה זו שעריך לבון בחפהל ערבית של יומ כיפור לעצאת ייד החוחות קידוש, כתוב בתורת הולדות (עמ' שנות) שיתכן שם נשים עזריות להחטפל ערבית של יומ כיפור]. מאירן, הגה"פ שיינברג תורת הילולת שם) כתוב שבמקום שאין סעודה לא שיכת כל מזות קידוש זכי' כל הקידוש הוא סיפר שהי' מעלת השבת שבוחינת שבעזרות השבotor, ולבן לא תינטו לקרש בליל יומ כיפור שול שבשבת. [ווראה בתוס' ר'ידי' (פסחים מחרוז תילאה קיד, ומחדדי תניאא קו, א) שכותב שבמקום שאין סעודה לא דווייהה הרים בקידוש בפני עצמו, תללן לא מקדשים בליל יומ כיפור של שבת, אלא יזבאים ידי' חובה בקדוש שבתפילה, וראה מה שבכתב הגותאי אוירבר (ששיכ פמי' הע' 10) בדעתו.

חוולה שאוכל לשועורדים, כתוב הדעת תורה (ט"י) שאון צעריך לברך על כל אכילה ואכילה, כיון שאון השהייה מהוות הפטק, שאינו מטהה דעתו מהאכלה ורק האיסור מנע מלאכלה.
ולענין יומן לששוח חולמים שאכל בלילה, כתוב הבקח החויים (ט"ז) קנו ס"ק ט לענין מי שאכל דבר אסור במוקם סכנתה, שנזהליך דבוסקים אם הייבים בוימונן, ולמתחללה לא יקבעו לאכול יחד כדי שלא יתהייבו בדימונן, ובגדייבוד אם אכלו יחד, לא יומנו, וכן דעת הגארזי אויעדרך (שבכ' פלט הע' קיא) לענין חולמים ביום כיפור שיתוכנן שלא ראיו להם לקברן לאככל יחד, וכן אם אכלו יחד יוחנק שלא יומנו, כי אין זה נהשכ קביעה איזוף וזה שחייו מעחדפים לצוט אלא שמווכחים לאככל בהמת החולין, וכן הורה נהילנות שלמה יום היכירופרム פ"ז ארחות

(57) ובמהות רעכ' א' (ס' ק') הובא בסב הנזרות שמשון שמתה על כה, שהזרי חוליה מן תחתן ואוכל רק מזם [כ' בלילה עדרין איתן זוקק לאכול שחרורי אבל טעה מפסקת סמוך לילדיין] ואינו צריך לבורך אלא ברא פברי הגרק' במו בלבד קידוש בום, ואם כן אין ברכה לבלה, ובעודת השלחן וילוקט מפרשים הוצאת המכון יחשלם תירץ שכון שלא קידש כללה, צריך להזכיר את ברכת הדום בקיושׂ של היום, כמו בשאר ימים טובים שם לא קידש בלילה צריך לקדר בום, נמנובאך בשער לעיל (ס' ס' י"ח) וראה שוי' אגרות משה (חריט ח'ג' א' סי' ל').

[משנין ב' ס' ק' כת]
 שאומר 'זעלה ניכבא'(53) וכו', במו' לדיןן שאר יומ-טוב(54) וכו', וילש
 שמקלץ(55) וכו', קדש בדאי אין לו לעשנות(56) וכו', ברכה
 לבטלה(57) וכו', אחר שפ"ים 'בונה ירושלים'(58),
 וכן אם מברך ברכה אחת מעין שלש, דעת הגרש"ז אויערבך (שהשיב
 פליט הע' קיב') שעליו להסיפ ולומר יוכרכו לטובה ביום היכפורים
 והה' ובאהר'ם (רבpellת דוד עט' בר'ו) בהרבה דבר ולא הרבה

ובזרק אתה בסיכום שהביאו ברכבת יבונה ירושלים. ראה מה שבתבוננו שם.

שצורך לבנות על שני כבירות לקרים דין לחם משנתה, ועדת המג'יא היא שאיתן צדק, כי לא תקיין חכמים כן בום ביפור, ובויאר מהחוצה"ש (שם) שלחם משנה הוא זכר ולמן שהיה יוזד פי' שם נברב שבת, ובערב יום ביפור לא יוזד פי' שניים, כי לא הזרבו למון ביום ביפור מהנתה החוץית, גם אם יירד פי' שניים בערב יום ביפור לעזוך חולים וקענים, לא תקין לחם משנה ביום ביפור, שהאכילה בו רק לחולים שיש בהם סכנה. ובליקויו חבר בן חיים (ולקוט מפרשימים החונאות מבנן ירושלים) בתב של מרות שירוד מן פי' שנב בערב יום ביפור לעזוך מוצאי יום ביפור, מימ' באין שלאו יוזד לעזוך יום ביפור עצמה, לא תקין בו לחם משנה. וכותב הכה הוויט (ס"ק ס) בשם הייעץ' שלמעשה אט יש לו שתי כבירות נסן לבעות עליהם, וכן כתוב המתה אפרבר (ס"ו) שיעשהנו בו אם אין לנו טורח בזה.

שנה י' ס' כב
בעצם חדשני ובו אקראי אינגר⁽⁵⁹⁾.

(59) שכתב שיתקן שחייט רק ביום כיפור של חול, שכן שקידוש יומם כיפור הוא מודרני, ביום כיפור לא תיקנו כלל קידוש, אבל ביום כיפור ששוחל בשבת, אין שחויב הקידוש בשבת הוא מודאורייטה, צריך לקדש וואננו ירצה יד חובה בקידוש שבתפילה לעת הסוברים שמודאורייטה אכן קידוש אלא במקום טעהה, וראה שווי אגרות משה (חומר ח' סי' ט' לט'ו). ובתוב הkop החחים (ס' ט') שימושו מורה המשניב שמבריע שלאל לקדוש נס משלב בשבת, וכן כתוב האור שמה (פ' מלה) עבדות יום ובכיפור ה'יא), וכן כתוב האלף המגן (ס' ט' יוח) שבב ואל העשה עדיף, וגם אכן ירצה מליטו נסח חדש של קידוש על תיקנו חול, ואם ירצה להתהדרר בלבו אייה נסח יידרש אר לא יציא בשפתו.

בו לחם משה. וכותב הכהן החisty (ס'ק ס') בשם הייעץ שלמעשה אב
יש לו שתי ככורות נסן לבעצט עליהם, וכן כתוב דמתה אבדריב (ס'ק ז')
שיעשה כן אם אין לו טורח בזה.

(55) ובמקרים שיש טורה להוללה לאזרם, כתוב המתה אפרחים (ס'ק י')
شرطאי להקל בהזה שלא לומר אותו. וראה בשעה'ז באן (ס'ק כא).

(56) ולענין האם חותמה על כל אודט לצאת ידי חותמת קידוש בתפילה,
בחב בଘנות החותם ספר (ס'י רعا על המילא ס'ק א') לעל פי דבריו
המנג'א שיזיצא מן התורה ידי חותמת קידוש בחפילה], שיטו כיפור
שאין בו קידוש על הבוטם. כשמזכיר את ענן הדום בתפילה ערבית בין
בחול בין שבת, צריך לזכור לצאת ידי חותמת קידוש, וכן דעת הגראייה
וזונפלד (שווית וכחון יהודה ח'ב סי' רכח) לענין יומ כיפור שחול בשבת.

וראה בבריה'ל לעיל (שם ס'א ר'ה מיד) שפקפק על דברי המנג'א

חלבות יום הפטורים סיון תרי"ט

פָא תְּרִיטַחַת יְוָם הַפְּטוּרִים סִימָן תְּרִיטַחַת
פָא בְּאֵר הַמֹּלֶךְ

(מ"ד): ט ימי שָׁאקוֹן (כח) בְּלָמוֹס. וְהוּא חֲלֵי שְׁבָא מִקְמַת רַצְבּוֹן. וּסְימָנוֹ, שְׁעִינָיו גַּהֲוֹת וְאֵינוֹ יָכֹל לְרֹאֹת, מַאֲכִילָין אָתוֹ (כט) עַד שְׁנַיְאוֹרָו עִזִּינוֹ. [ט] זֹאת אַיִן שֵׁם מַאֲכֵל שְׁלַה הַתְּרִיטַחַת, מַאֲכִילָין אָתוֹ מַאֲכֵל אַסְגָּר. וְאֵם יָשַׁבְאָן שְׁנַיְאוֹרָים אַחֲד חֲמֹר מַחְבָּרוֹ. מַאֲכִילָין אָתוֹ מַקְלַת תְּחִלָּה: הַגָּה אֵם אַזְרִיק לְבָשָׂר וַיָּשַׁבְאָן בְּהַמָּה שְׁאַזְרִיקָן לְשַׁחַתָּה וּבָשָׂר נְבָלָה מַזְכָּתָה, (כט) עַזְנָן לְעַזְלִי סְימָן שְׁכָה פָּעֵיף יָד: י (כח) חַולָה שָׁאכֵל בְּיוֹדָה הַפְּטוּרִים וּתְקִשְׁבַּד דָעַתוֹ בְּעַזְנָן שִׁיכְלָל לְבָרָךְ, אַזְרִיק לְהַסְּפִיר שְׁלַי יוֹסֵד הַפְּטוּרִים בְּבִרְכַת הַמְזֹון, (כט) שָׁאוּמָר (ס) 'יְעַלְהָ וְנַזְבָּא' בְּבּוֹנָה וּרְוַשְׁלִים':

חריגת סדר ליל יום הקפורים וגו ו' סעיפים:

א אליל יומ-הכפורים נוהגים (א) שאומר (6) שליח-צבוד יבישבה של מעלה יבישבה של מטה על דעת ספקום ועל דעת הקהל אנו מתיירין להחטל עם (ב) (ז) הUberlinis . (ז) (ב) נוהגים שאומר כל גדרין וככ' בפראולין, וזה מונע טרגדיה.

שערית תשובה

משנה ברורה

במקרים שפצוצה באיכותו, והוא סדין שאlein לומר "זאה וסחלה-זאה" כשלול בשפה. (כ) עעל-כל-פנים קודוש קדושאי אין לו לאשושה⁽⁵⁶⁾, הנשחש ברכה לכלה⁽⁵⁷⁾, (ג) וכן אם שבח לומר "עזה ונזוב" או "זאה" כשלול בשפה תזופר אסר שפטם "בזיה ורועלם"⁽⁵⁸⁾, לא יתיר.
א (א) שאומר שליח-צדוק. עכשו ואמר הגדול שבעל ציר, (ב) לזרק עוד שנין, וואומרים "בישקה" וכו', שהישיבות מסקנים לאזרך דעת הקוקם לדעת הקוקל לדפער את העברניות מאכרים נזובנן גראמי פיי שער על גונת צבור או שצבר צבנה, ומברא לצעיל בטיקון נה ראמנדוחו אין מאנטן אותו לכל דבר שבקדשה, ויבולין בס"ן להנחות להנחות שלא להתחפל עמו בקידוד-הכבדות אף ש"ש שם עשרה. (ג) ושבא החנו, על-כון מזרין אונן קרי שנובל להתחפל עטם, רקל פאניטן-אבורה שאין בו ממושיע יושאל אינו פגנית, שנורי מלנה שנינה וע' ומנחה כתוב (ה) עם ספנני כתובות: (ב) (ונוהגיות) שאומר כל בדרוי וכו'. הנה מנגה קרכוטים קה לומר "מיום הקברורים שצבר עד יום הקפורים זה", והקמה כתנהה להניז קדרלים ולשכונות שצבר גדרו ונשבעו אין עבר אעד אליהם, ובננו אם הקעה על זה⁽⁵⁹⁾, ואכל ביום-הקבורות⁽⁶⁰⁾. וכן יש לנו גענדים שאוכלים ביום-הקבורות זכה ניילית שאינה מתקינה רמת"א: (כט) שאומר "יעלה ורבול". הטעם, בין דבקהנא אבל קרי לה יומ-הקבורות כמו לדרכן מהלוי⁽⁶¹⁾, (כ) אם חל בשבת או מר זאה וסחלה-זאה, (כל) רשות שאור יומ-טוב⁽⁶²⁾, (ב) בה שאפללו עזה ונזוב, אין ארך לומר, שלא רקען אלא שמלין⁽⁶³⁾ בה שאפללו עזה ונזוב, אין ארך לומר, שלא רקען אלא ואומרים לו: יומ-כפרהו קיומ, אם אפח חושש שייהה לך סבגה אם לא תأكل בטעור בכתה-אחת אכל בכתה-אתה, ואם לאו, האכל מעט מעת פחרה מכם⁽⁶⁴⁾, ובכךו אק-הקרובים דזריך כל מונה לחיות דינן אלו שנורים בפי מבער יומ-הקבורות, כי יבל ל��ות דבשיותם מעט יש בו כבנה נפשות, ואם הוא שאלה שהמונה אריך לעין סדין, ויש שם אחר בקר שיזע לשבב מז, אין חולקים בקה בדור לדור, ובין עוד קרדים אלו בלהבות שכת סיפן שכח וסיכון של, כי אין פין יומ-הקבורות לשבת אלא שזה זדנו בסקללה וזה זדנו בענש כתות: ט (כח) בלמוס⁽⁶⁵⁾, והוא יט מס' למות על-ידייה, ובשמראיתו חוץ, בדור עתנרא. ואיתא בנטרא, דצער היפון שאמיר עצייגו⁽⁶⁶⁾, משיגע להקחין בין טעם פבשיל נפה לטעם פבשיל רע: (כו) עד שיאירו עניין. ממשמע מלשון זה ובהא אין ארך לעמץ לבן לו פחות פחות משוער, וככל, ריקול לבוא על-ידי קשאה לסבגה: (בו) עין לעיל סימן שכח סעיף יד. דמברא שם דבזין שארוא ארך לאכל לאלטэр ובקלה מוגנת, מושב להאכלי נבלות: י (כח) חוללה שאכל ביום-הקבורות⁽⁶⁷⁾. וכן יש לנו גענדים שאוכלים ביום-הקבורות זכה ניילית שאינה מתקינה רמת"א: (כט) שאומר "יעלה ורבול". הטעם, בין דבקהנא אבל קרי לה יומ-הקבורות כמו לדרכן מהלוי⁽⁶⁸⁾, (כ) אם חל בשבת או מר זאה וסחלה-זאה, (כל) רשות שאור יומ-טוב⁽⁶⁹⁾, (ב) בה שאפללו עזה ונזוב, אין ארך לומר, שלא רקען אלא שמלין⁽⁷⁰⁾ בה שאפללו עזה ונזוב, אין ארך לומר, שלא רקען אלא

שער האזרע

(ט) רשותי: (ט) אקווטים: (טט) טיג, וגם פגנאנ-ארכנסים קאנדר מזקער פריך בז, אלא שפֿטבָּר שְׂמַלְלָבְּקָום לְשִׁלְפָּק קְהֻמָּר וְלָא לְהֻקָּל, וְתֵהָה קְפָּגָן-ארכנס
קביא בשם שליל-יל-לְּבָטֶש שפּוֹבָר בז, ובמאטראק-קרובי היביא בשם אַרְחוֹתִים שְׁבוֹר בז: אֲנוֹ כָּיוֹן דְּרוֹו וְקְבָשָׁה בְּעַלְלָא אַשְׁלָה וְכָנְעָה' ואַזְּנָה' וְאַזְּנָה'
בְּזָה בְּשָׁש קְרָחָה לְבָלְלָה, זִילְלָה לְמָרָה, פְּהָ שְׁאַזְזָן פְּנַזְזָוּשׁ. בְּמוֹ שְׁמַבְּנָי דְּלָעָן: (טט) קְגַנְיָא-קְרָבָּתָם, זָנוֹס פְּמַטְהָא-אַפְּרִים וְתְּמִירִים וְסִינְיִים. וְעַזְנָן בְּחַדְשָׁי
רְבִי עַקְיָא אַגְּבָּעָן: (טט) פְּרִירְקָבָּים וְתְּמִירִים: (טט) אַפְּרִים, זָנוֹס פְּשַׁעַטְיִ-שְׁזָבָה: (טט) פְּרִירְקָבָּרִים: (טט) אַפְּרִים לְפָלִיטָזָבָר, זָנוֹס פְּשַׁעַטְיִ-שְׁזָבָה:
לְקַנְלָל קְרָשָׁים פְּשַׁעַי: צְנָרָל שְׁלָא יְהִי בְּקַל מְעַנְיָנוֹ וְכָלָנוֹ וְכָלָנוֹ יִי שְׁמָשָׁים מְתַעַּלה וּמְתַגְּדָשׁ קְשָׁעה אַקְרָשִׁים חֹזְרִים בְּקַשְׁוָה וּרוֹזִים לְהַקָּאָד
לְהַחְתָּמָה גְּמַעַלְתָּמָה הַצְּדִיקִים (זרישתא): (טט) פְּסָמִים:

הקלבות יוס היבטורים סימן תריה תרייט

ביאורים ומוספיים

מיישב את דעת החלה באכילה ממש, וכל צער וכואב עלולים לגרום לחולה סכנה מצד חולשתו [עד חוסיף שם, שככל פעולתו שאינה טبيعית ובפרט כשהיא פולשנית בחביבת מוח לוגף, עלולה לגרום נזק וקלקל לבן], וכן אב לדעת הרופאים אין חדש בזה, אי אפשר לטמוך עליהם לעין זה. כיוון שזוויות השערת בעלמא העוללה להויבדות במשך הזמן). והוא דעת הוגה בפ' שיבנברג (חומרת הזולדה עמי שלחו) שיתכן שעידייך לחבר חולה לאיניפוזה על בני האבלתו פורת מכםיעדר, בין שאנן בחיבור האיניפוזה איסוף דואוריותא של 'זובבל', ועדייך לעבור על איסור חבלה מדרבן מלחרבות באסורי חצי שער, ולודענו אין לחוש מה שבת הנගורת משה שואלי אין באיניפוזה ישוב הדעת כמו באכילה, כי אפשר לטעות על הרוגאים רום.

בבשושית מנהה שלמה (ח' סי' ז דיה ו אך וח' סי' נח אות ב') כתוב שאין שם חזב לחולה שיש בו סכנתה, לטוחה בתחבולות שא אין טבויות כדי שיכל לעזום, והוא אף עלול להוביל לסכנתה שהחוץ שונע לחשוב שמותר לאכול רק באופן זה, ובשלו יוכל להתחבר לשורי וכדו', ימנעו מלאכול סתכתן וון מטעעם זה אין צורך לעיר דבר מור בשתייה, או לבחר מרכיבים בעלי ערך תונתי ביבו יותר שללידי קר יוקק לאכול במותה חותוה יותר, אך אם יוכל ווועצה לחשב את הקוליות קר שלאי יוקק לאכול הרבה, תבוא עליו ברכה. וכן דעת הגייריש אלשיב (אשרו האיש ח' פ' ג) אשר יט) שאין חיזב להתחבר לאינפוזה כשהזר לו לאכול, כי בעידוי לא מחייבת דעת החולה ומורыш עדין מענה וכן אין עורך לדעתו לעיר דבר מור במושקה, וכמווא לעלמי, וכן בתב בשושית דובב מישרים (ח' סי' ה'ח) ובשושית שבת החל' (ח' סי' צ'א) שכן דעת הגראן קROLICH (חוות שני שבת חז' עט' רבע).

מישנ"ב ס"ק כה

⁵⁰ בבלמוס (50) ובכ' דצ'קר כפ'ין שהairo עיניזו).

הו שוניו אחר ב Adams שנגרם מחמת הצום וובע מוחלוי אחר
בגון שמראה פניו השנהה או שהתעלף, כחוב בשווייט אוניות משה
(א"ח ח' זי קכ"א) שהוא בכלל דין זה, והוסט, שאף אם דין אחינו
בוגדים נאמר רק בשיערינו בהותם, מ"מ הוא נאמר רק ב Adams בראין,
אבל באדם הולש מאיד שהוא בוגדר חולה, די בשינוי מראה פניו
שהוא עשו החולטן

(5) והטעם שצעריך להבחנה של טיענות חבשיל ססמן לcker שהairoו עניינו ויכול לרואוון, ראה מאיריו יומא פג, א) ותטפהת יומם היכרורים (שבש), ובשיר יצחק (שבש), ובכף החזיב (סיק נג), ובדברי הנגיד'יש אללישיב השרעת למסכת יומא שב).

משנה ב ס"ק כה

⁵² חוליה שאכל ביום הפסורים.

המשן במיילואים עמוד 58

מושא ב ס"ק כ]
מצטט קצת פה חזות מכתשנער⁴⁹.

49) וראה מה שהביא בחז' הראינו על דרומבים (הלו' שביתת עשר פ"ב הל' ח) את דעת הגריח סולואוצ'יק למשה שכ' חולת שיש בו טמה וחוקך לאכול, יש להאכלו בזום כיبور כל צרמו ולא פחות ממשיעור, והוא על פי דברי המגיד משנה (פ"ב מהל' שבת היין), וכן כתוב האור שמח (פ"ב מהל' שביתות עשר היין ופייד מוהל' ומאמכלות אסורות היין), וטענו, שאכילה לשיעורים אינה דרך אכילה, ולא הטילו על חוליה שיש בו סכנה לאכול באופן זה, וראה גם בספר מועדים ומינימ (ח"א סי' ס) מה שהביא הנגנת הנרייז סולואוצ'יק בזה.

ראכטנאלם וווערב מאשטייען, ובמואר ברעהיל לאכען, בבייחיל לעיל (סרי שכח סי' ד ריה כל) הביא את דבר המונטשנה (הניל) לעין חילול שבת, וכותב שהרבה פוסקים חולקים על דבריהם, וכן כתוב במנשניב שם (ס' ק' ד). וכותב בספר מקראי חדש ימיים נראים סוף סי' מב שמשמעות זו אין לדקל כדעת הגרית ר' ראכטנאלם וווערב מאשטייען, ובמואר ברעהיל

וכן דעת הגור'ש אלישיב (חל), חג בבח ימים נוראים עט' (חין) שוגר חוליה שיש בו סנה, מאכילים אותו לשיעורים אם אין מסתוקן בתרצואה מכך. אך הוסיף, שיש לזרע את דעת הגר'ח והאוד שמה לדחקל, בגין מקום שיש אפילו חשש כל שהוא אם החוליה יובל להסתפק באכילה ושותיה לשיעורים, או כשייש אפילו ספק קtan לאגבוי חישוב הנסיבות. וכן נגע לדברי הבןין צין שהובאו בבזיל' (ד'יה) ואם שערק לשער בכל אכילה ואכילה הדם ערך לאכול כשיעור או שדי לו בפחתה מכשישו, בכל המקרים הללו יש לצרף ולולמן על דעת הגר'ח והאוד שמה שאכילה כדרכו היא בכל צרכיו של החוליה ולא צריך לצמצם בזה.

זה לה שוצריך לאבל לשבור בחתה אתת, כתבו בשווית כתוב סופר (אויחד סי' קיא) ובשותה בגין צוין (סי' לז) שם' צרך לעבר במאמכל אוו במשקה דבר מר, אם מסוגל לאבל או לשוחת באפונן זה, כי אז הדאיסוד קל יותר, משם שי אבללה ושותה שלא כודך הדאיסוד, שאסורה רק מדרבן, ואף לחולח שאון בו סכנתה, כתוב הכתוב סופר (שם) שמותר לאבל באנון זה, שהוא רק אישור דרבנן. [וראה מוה שהשׁבָּגָנוּ לעיל (סי' תריב ס'ק טו) שהענין השאגת איזה אכילה שלא בריך אסורה מן התורה ביום כיפור, בין שלא נאמר בו אישור אכילה אלא מנותע עינן, וגם כשאומל שלא בריך מותיבשת דעתן]. והוזטף הק' החווים (ס' תריב ס'ק כה) שעניך לאכילה חולחה שיש בו סכנת אוכל שאיתו ראי לאכילה האסור רק מדרבן נסמכואר בשושע לעיל (סי' תריב ס'ח ובמשניב שם (ס'ק טו)), מאשר לא באבל פחרות מכשיעו, משום שלמרות שאון בו חיזוק ברת, מ"מ עדין יש שם אישור תורה. מאידך, תעכ הגושמי אויערבך (שוו' מנוח שלמה הח' ב' סי' נח א'ו) הגיריש אלישיב (ה' לח' בח' מ' נוראים ג'י' תריה הע' (36-37) והגרין קרלץ (ח'וט שן שבת ח'ר ע'ם' נה'ת) שהוליה שיש בו סכנת אבל בדרגה, מון שעכ' אבל לאכילה איזו צער לשונתו ולאBEL שלא בדרך אבללה [וון משמע לבארה במושניב שלא הוביל הוווא זו], וכן, תעכ הגיריש אלישיב (שם), שם הוא רק חולחה שאון ב סכנה בעה אלא שחוחשים שאם לא איכאל יסתכן, עליו לחשוד לאBEL שלא סדרך כןן על ידי עירוב נהג' מה, או שלחוב ליטוואן או דהאיגן ברל האשכזב.

ולחדר חוליה לאציגויה ולחתה לו עירוי נחלטים ורך הווד כדי שלא יעצור לאכול, כרב בשוו"ת אגרות משה (או"ח חד סי' קא) אותן נוהג סי' צ) שאסור למשות בן (אך אם יוכל לעשות בן מעור יומם כיפור שאנו חייב בעצמו על ידי רקיות הדחתן) כי עדין אית

מילואים

הלבות יומם חכפורים סימן תריה

המשך מעמוד קודם

וקוק לבך, וכן להיפר בשחותה לא לאכול אם איט קוק לבך, וכן אסור הוא בשאר שיטות, אלא אם כן אומרים הרופא שהוא ווקק גם לרוחן או לטוך או לנעל את הסנוול.

שאבילה בדורכו היא בכלל צרכיו של החולג, ולא צריך לזכור בו. וכן לגבי אכילה ושתייה או שרר העינויים, כתוב האלף המגוון (ס"ק א) שבשאמר הרופא שהחולג ווקק לאכול, אסור לו לשותה אם אין

הלבות יומם חכפורים סימן תריה תריה

המשך מעמוד פא

ובשותה הר עבוי (ח"א ט"י קונה, ובן במרקראי קודש ימים נוראים ט"ו ג) בתב ש�ף שלבתתילה טוב לכון בפרוש, כדי עדיף יצא אף אם לא בירין לצאת ייד קידוש, כי האמירה עצמה מוכיחה לקדש את היותם. [לענין זו שעריך לטין בתפלת ערבית של יום כיפור לצאת ייד חוכת קידוש, כתוב בחורת היולדות (עמ' שנח) שיתכן שוגם נשים עיריות להחפלו ערניות של יום כיפורו]. מאידך, הגוז"פ שנינבת בתורת הילדה שם) כתוב שבמקום שאין שעודה לא שיטת כל מענת קידוש [כי כל הקדוש הוא סייר שבת שמתה שמתה שבת שמתה שבת שמתה] ולבסוף, וכך לא תיקנו לקדש בלבד יום כיפור שול שבת. ונראה בחותם ר"ד נפסחים מהדרו תלייתה קיד, א' ומהדרו תנינאי קג, א) שכותב שבמקום שאין שעודה לא הייבוד הכתמים בקדוש בפנ' עצמן, תלך לא מקומותם בלילה יום כיפור שול שבת, אלא יוצאים ייד חוכת בקידוש שבתפילה, וראה מה שכותב הגרשי' אויערבך (ששיכ' פמ"ז הע' י"ז) בראחותם.

(5) ובஹות רעקייא (ס"ק ג) הביא בשם הנזרות שמנה על כן, שהרי חוללה מן הטהום ואכל רך ביום נבי בלילה עדין איתך ווקק לאכול שהדר אבל שעודה מפסקת סמוּך לילתו, ואינו צריך לררך אלא בורה פי הגבטן, כמו בכל קידוש ביום, וגם אין כאן ברוכה לבטליכ, ורשות השלחון (ילקוט מפרשיות החזאת מבן ירושלים) תירץ שכחן שלא קידוש בלילה, צריך לחזור את רוכת היום בקידוש של היום, כמו בשאר ימים טוב שאם לא קידוש בלילה צריך לקדש ביום, כמו באשר בשיעור לעיל (ס"י רעא"ח), וראה שותת אורות משה (ח"מ ח"א ס"י ל').

(58) ואט זונר קודט שהתחביב ברכבת חטוב והנטובי, כתוב לעיל (ט"י קפח ס"ק יט) שיש אמורים שעריך לומר ברכך שנתן ימים קודשים לשראאל את ים היכופרים הוות' ולהלא חתימתה, ויש גמורים שבים ביפור (שוך חוללה שיש בו סכנה אוכל בן) לא תיקנו חטמים כלל נסוח ברוכה להשלטם החורת יעללה ויבואו, וכל שלא אמר במקומו שוב אינו חות' וכתוב שמתה כהותה יעללה וטמא' לחוללה ביום כיפור אין ברוח, וכמו שעודרו עליה כמה אחוריים (וכמו שעוביא במשניב באן), ואט נברא אחר שאמור תיבת ברכך אתה בטיטות ברכבת 'בניה יהישליט', ראה מה שכתבנו שם.

[שעה"צ ס"ק גב]

ען תחדרשי ובפי שקייק איבער(59).

(59) שכתב שיתכן שהוית רך ביום כיפור שול, שכן שקידוש יום טוב הוא אודרבנן, ביום כיפור לא תיקנו כלל קידוש, אבל ביום כיפור שול בשבת, פון שחויז הקידוש בשבת הוא מדאורייתא, צריך לקידש ואיטו ירכא ייד חובה בקידוש שבתפילה לרעת הדוברים שנדאורייתא אין קידוש אלא במקומות טהרה, וראה שותת אורות משה (ח"מ ח"א ט"י לט). ובכתב הק' החיים (ס"ק ט) שמשמעו מדברי המשניב שמכרע שלא לkidush גם כshall שבת, וכן כתוב האור שמה (פ"ד מוד' עבדות ים כיפור ה'יא), וכן כתוב האלף המגן (ס"ק ייח) שב' ואל תעשה עדיף, וגם אירך יברחה מלבי' נסוח קידוש של יומם ויקטו חוליל, ואמ' ירכא ייה החרור בלבבו איזה נסוח קידוש אך לא ירכא בשפטו.

וחוללה שאכול לשיעורוב, כתוב העתות תורה (ט"ז) שאין צורך לברך על כל אכילה ואכילה, כיון שאין השהייה מהוה הפסיק, שאינו מסיח דעתו מודאגלה ורק האיסור מונע מלאכול. ולענין יומן לשולשה שאכלה ביחד, כתוב הק' החיים (ט"י קוץ ס"ק ט) לענין מי שאכלה דבר אסור במקום סכנתה שנחלהן הפסיקים אם חייבים ביום, ולמתחילה לא יוכל לאכול יחד כדי שלא יתחייב בזימון, ובוג' דעדער אם אכלו יחד, לא יומת, וכן עת הגירושי אדרערן (ושאכ' פלט הע' קיא) לענין חוללים שאכלה ביום כיפור שיתכן שלא ואויהם לקבע לאכול יחד, אף אם אין יחד יחנן שלא יומת, כי אין זה נשגב קביעה באופן וזהו מעדיפים לעזם אלא שמכוחים לאכול מהמת החוללי, וכן דורה (הילכת שלמה יומם חכפורים פ"ז ארחות הלכה הע' 56) למשנה. ולענין אם חוווב נטילת ידים בשאכול פת הוא רק עד קשיי אבעשותיג, ראה מה שכתבנו לעיל (ט"י תרג' ס"ק ז).

[משניב ס"ק גט]

שאומר 'יעלה נוובא'(59) וכו', במו' לדידן שאר יומרטוב(59) וכו', ו'יש טמפלין'(59) וכו', קידוש בנדאי אין לו ליעשות'(59) וכו', ברכה לבטלה'(59) וכו', אחד שעפים יבנין ירושלים'(59) וכו', ר' ברכה (שшиб פלט הע' קיב) שעליו לזרען ולומר זכרנו לטובה ביום היכפורים זהה. והוארית' (תפילת חד עמי קג) הסתפק בדבר ולא הכרען.

(54) ולענין לחם משנה, כתוב המג'א (ס"ק י) בשם הנקנת המודלה שעריך לבצעו על ענו בכורות לקיים דין לחם משנה, ועת המג'א היא שאיטו ציר, כי לא תיקט חכמים כן ביום כיפור, ובאייר הממזה'ש (שם) שלחכם משנה הוא זכר למן שהייא ירד פי שים בערב שבת ובערב יום כיפור לא ירד פי שניים, כי לא חזרכו למן ביום כיפור מהמת התענית. וכן אם ירד פי שניים בערב יום כיפור לשדר' חולדים וקטנים, לא תיקנו לחם משנה ביום כיפור, שהאכילה בו רק לחולדים שיש בהם סכנה. ובליקוטי חבר בן חיקי (ילקוט מפרשיות הרחאת מתן ירושלים) כתוב שלמעשה שירד מן פ' שניים בערב יום כיפור לצורך מוציאין יום כיפור, מ"מ כיון שלא ירד לצורך יום כיפור עגמ'ן, לא תיקנו בו לחם משנה. וכORB הק' החיים (ס"ק ט) בשם הייב"ץ שלמעשה אם יש לו שתי בכורות נטען לבצע עליהם, וכן כתוב הפטה אפחים (ס"י י) שיעשה כן אם אין לו טרחה בה.

(55) ובמקומות שיש טוחן לחולה לאומרת, כתוב המתה אפרים (ס"י י) שששאי להקל בזה שלא לומר אודם. וראה בשעה'ץ באן (ס"ק כב).

(56) ולענין האם חובה על כל אדם לצאת ייד חובה קידוש בתפילה, כתוב בדוחות החכם ספר (ט"י רעא על המג'א ס"ק א) [על פי דבריו המג'א שיוציא מן התורה ייד חובה קידוש בתפילה] שבבום כיפור שאין בקדוש על הבוט, כשמוציא את ענן דזום בתפלת ערבית בין בחול בין בשבת, צריך לכון לצאת ייד חובה קידוש, וכן עת הגורייה גונפל (שות' וכORTH הירוח ח'יב ס"ר ר' רבנן) לענין יום כיפור של שבת. וראה בביה'ל לעיל שם ס"א ד"ה מיד) שפקק על דברי המג'א

מילואים הלבות יומם הכהנים סימן תריט המשך מעמוד קודם

המנוג נזנגן, כתוב בלהות ארץ ישראל (ויתר יום פיפור) להוספה גנטה וה של ר' רת אחורי הנוטה "ימים כיפורים שעבר ערד יום כיפורים זה," (3) והאם אפשר לטמוך על תנאי זה מכאן ולהבא שלא יחולו הטורים, כתוב הרומי (וירד סי' ריא סי'א) שיש לטמוך על זה ורק ליטוך גובל. ומ"מ לענין מי שקיבל על עצמו לעשות איזה מצוה או איזה חסד עם חבירות או נוגג איזה הנוגגה טובה שלוש פעמים ולא התנה שיהיה כל טרר [שהזמן הוא שאפילו] שלא אמר כלשון נדר שרינו בנדר מושט הרשות שיבפרק' ה'עדקה' תורה הגרשין אוירבך (הלבות שלמה ראשונה פ"א סי' ו' ודבר הלמה אתם יט' שכין שהוא עצמו אך בוגנות לנדר או שבעה ו록 והורה מוחשיבה את זה ננדר, لكن באוט שאלת דעתו מקרים והתנה שלאitol, נראה שאפשר לטמוך על התנא, והרי זה כאמור בירוש שיחוי בלי דוד, וכן תרב בשיטת שלמת חיים (וירד סי' סב), וכן ההור החוזר האגדתי קנסקי (עולה בתמר אות מה), אלא שסתף הגרשין אוירבך (שם ארחות הלמה דע' 37), שום בהזה נהוגים שלא להנזר אלא על יוז שאלת לחבב, וכן הורה הגרש' ואונור (קוטרס מבית לוי ענינו יוריד עמי ה' הע') שאין להקל בזה במנוג טוב שנראה שנעשה בקביעות גמורה, כדי שלא יבואו להקל בנדרים, וכן תмир יש לעשות שאלת חכם, אף שיש לצרף את סברות השלמת זחים הניל בעת הצער.

העת והרי' אלשיב (אשר האיש ח'ג פציג את י"ז) שום לענת הרעיק'א שעשה קידוש ביום כיפור של שבת, מים אין ללחכיה שהחינו בקידוש כבבל יום טוב, אלא יברך עם העיבור בכינסת היום, אמנים אם בירך 'שהחינו' על הכתום, אין זה הפסק בין ברכת הגבון לשורתה, בין בשבאות יום טוב מוסדיים את ברכת 'שהחינו' על הכתום.

סימן תריט סדר ליל יום הכהנים

[משנ"ב ס"ק ב]
[ונז'אים] וכור, ורבנן פס הקשה על זה? וכור, שידר מכאן ולהקאה של לא יהולו?

(1) ולעין המנוג שכתבו הראשונים והובא בטור שמותים תחילת ספרי תורה, ברב הך החיים (ס"ק ט') שאית מעכבר והוסיף, שם יש לציבור רוך ספר תורה פסול לא יציאתו.
(2) שהקשה ר' רת (תוס' טרדים נט, ב' ד"ה ואת, והובא בראש' ביום פ"ח סי' ב'ח), שהחורת נודים חירך שיחיו שלשה אנשים דמיוחים או יחיד מומחה, ועוד שעריך חרטה על הנדר וגם לפרט אותו, ועוד שמי מותר לש"ץ עצמה.

הלבות יומם הכהנים סימן תריט

המשך מעמוד 162

[משנ"ב ס"ק ז]

צעריך לומר בז'ה "הטלה קקדיש"?

(2) ואם תענה ואמר האל' דקורוש, כתוב לעיל (סי' הקפב ס"ק י) לענין שבת שובה, שאם נזכר קודם שסימן את הברכה ייחזר להמלר הקדושה, ואם סיים את הברכה יש דעתם אם צירף להזורה.

[משנ"ב ס"ק ז]

היט' בשעת אפקלה בלילה?

(3) ולעמדו ביום כיפור בשעת קראת שמע, שכותב השוע' לעיל (סי' טג סי'ב) שמ' שרצה להחמיר ולעמדו בקריאת שמע נקרא עברין, כתוב במסג'יב שם (ס"ק ח) שהאייר (שב ס"ק ז) כתוב בסב' המהרש'ל שבוט כיפור לכל הרשות מותר לעמום, כיון שאין עונה כן ממש גאות, אלא כדי להדמתו למלאכים שנקראים עמדים, ולדעת הפטמי' (שם סי' ס"ק ב) גם בז'ם כיפור אסור.

וחתפלל ביום כיפור או לומר תהילים יהודי לאור הנר, ראה מה כתוב הרשות לעיל (סי' רעה סי'ח) ובקצת המתה (על המתה אפרים סי' תרט ס"ק ב').

[משנ"ב ס"ק ז]

אי' ממש שפירה הגרות?

(4) ובטעם הרבבר שמתנו לישון בבית הכנסת כליל יום כיפור, כתוב הבית ווסף (ר' רת ועוד נהגו) שהוא מושם שנחנו ליטר רוב הלילה שירות ותשבחות נוכמו שכותב הרומי' באנן, ועוד טעם כדי לשמור על הנרות, וטעם וזה הביא גם המשנ'ב לעיל (סי' קנא ס"ק יט) בバイור רבני השוע' שם (ס"ז) שכותב שליטוך בית הכנסת מותר לישון בתוכו.

ובטעם הרבבר שאין אמורים 'אביינו מלכני' בשלה שבת כמה שכותב הרומי'א, כתוב הערך השלחן (ס"ח) שהוא להזכיר השווים שבת, שהרי פיטרים ויהודים אמורים גם בשביל יום כיפור בשבת מאידך, בשווית אגרות משה (אויה ח'ג סי' יח) כתוב שימוש בריב'יש [שהוא מקור דברי הרומי'א] שאם נקטים שאין לומר 'אביינו מלכני' בשלה שבת, אסור מעד הרין לאומרו, ודוקא תפילה שמוסיפות בתרף תפילה שמונה עשרה נחשובות בטופס הברכה שיש לאומן גם משחל יום כיפור בשבת.

(5) וכזאת שבשבת זו אי אפשר לקיים את המוצה של 'יכור את יומם השבת לקדשו' בקידוש על הדבש, הורה הגר'יך זונבלד בשם רבו הגר'יא שאג (ליח' ארץ ישראל יום כיפור) שוכון להה בתפילה שימושייר את השבת, וכן כתוב החותם טורף (זונחות על השוע' תחילת או בתפילה, כתוב הגר'יש' ובילעדי' (קיטור הלכות מועדים תפילה יום כיפור הע' ב') שיטין לה בברכת מעין שבע, או למחרת באחת מותפילה שמונה עשרה. מاذך, בשווית הר' צבי (אויה ח'א סי' קנה) ובספר מカリ'י קדש (ימים גראים סי' נו) כתוב שיזען ידי חוכת קידוש דיז'ם בתפילה אפלו שלא מכון לה, וכן שכותב הח'יך ארם (כלל ס'ט, הובא ממשנ'ב לעיל סי' ס'ק י) שאף שסוברים שמצוות צירויות בחונה, מיט בשקו רקי'ת שמע על סדר החפילה, וכן בשאוביל מצה או גולול, אף אם לא כוון יצא, שהרי עושה את המוצה ברי' לאצאת בוג'ת, וכן שכך בשמצ'ר שבת בתפילה, שמן התורה וזוט הקידוש תריה' ס'ק ט') ובשעיה'ץ שם (ס'ק ב') ובמה שכטבנ' שפ.

